

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.11.2013.
COM(2013) 837 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

Sloboda kretanja građana EU-a i njihovih obitelji Pet mjera za poboljšanje situacije

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA

Sloboda kretanja građana EU-a i njihovih obitelji Pet mjera za poboljšanje situacije

1. Sloboda kretanja unutar EU-a

1.1. Temeljno pravo građana EU-a

Pravo građana EU-a na slobodno kretanje i život u bilo kojoj državi članici EU-a s članovima svojih obitelji jedno je od četiri temeljna prava koja su sadržana u pravu EU-a i kamen temeljac europskih integracija.

Radnici EU-a uživaju u tim slobodama od šezdesetih godina prošlog stoljeća¹. Prije dvadeset godina Ugovorom iz Maastrichta pravo na slobodu kretanja priznato je svim građanima EU-a bez obzira na to jesu li ekonomski aktivni ili ne. Od tada je pravo na slobodno kretanje u druge svrhe osim poslovnih, primjerice radi umirovljenja, studiranja ili održavanja obitelji na okupu postalo ključni element građanstva EU-a².

Zakonodavstvo i sudska praksa kojima se utvrđuju uvjeti i ograničenja prava boravka kodificirani su 2004. Komisija je 2009. državama članicama dala smjernice o ispravnom primjenjivanju pravila i nakon toga započela strogu politiku provedbe čiji je rezultat bio rješavanje 90 % pitanja u pogledu prenošenja u nacionalno zakonodavstvo. Pažnja se sada usmjerila na praksu.

Svi građani EU-a imaju pravo na slobodno kretanje. Dodjela prava na slobodno kretanje građanima države članice izravna je posljedica njezina pristupanja EU-u. Takve se odluke donose jednoglasnim dogovorom država članica.

Sloboda kretanja radnika, koja je dio jedinstvenog tržišta, ima pozitivan učinak na gospodarstva i tržišta rada. Četiri temeljne slobode koje su neraskidivo povezane stvaraju uvjete za učinkovitiju raspodjelu resursa unutar EU-a. Sloboda kretanja građana EU-a potiče gospodarski rast tako što omogućuje ljudima da putuju, studiraju i rade u drugim državama, a poslodavcima da zapošljavaju iz veće baze kvalificiranog kadra. Radi znatne neravnoteže na europskim tržištima rada i smanjenja broja radno sposobnog stanovništva, mobilnošću radne snage pridonosi se boljem usklađivanju vještina s radnim mjestima.

Procjenjuje se da je BDP zemalja EU-15 zahvaljujući mobilnosti poslije proširenja (2004. – 2009.) dugoročno gledano narastao za skoro 1 %³.

Pravo slobode kretanja za građane EU-a blisko je povezano s građanstvom EU-a⁴. Sveukupno 56 % europskih građana smatraju to pravo najpozitivnijim postignućem EU-a.⁵ Nadalje, 67 % građana EU-a smatra da sloboda kretanja donosi gospodarske koristi za gospodarstvo njihove zemlje⁶.

¹ Članci 45. i 48. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

² Članak 21. UFEU-a

³ Zapošljavanje i socijalni razvoj u Europi 2011., mobilnost radne snage unutar EU-a i utjecaj proširenja, str. 274.

⁴ Flash Eurobarometer (EB) 365, veljača 2013., http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_365_en.pdf.

⁵ Standardni EB 79, svibanj 2013., http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb79/eb79_en.htm.

⁶ Flash EB 365, prethodno naveden.

Iako sloboda kretanja donosi Europljanima i cjelokupnom gospodarstvu EU-a koristi, lokalne zajednice suočene su zbog novih dotoka s brojnim izazovima. U nekim su državama članicama zbog gospodarske krize došle do izražaja rasprave o utjecaju slobodnog kretanja na socijalne sustave država članica i o pritiscima kojima je izložen sektor lokalnih službi.

Istovremeno sve države članice potvrdile su svoju potporu slobodnom kretanju i priznale njegovu uzajamnu korist. To je potvrđeno u nekoliko navrata kao i tijekom nedavne rasprave Vijeća zapravo su i unutarnje poslove u 8. listopada 2013.

Cilj je ove komunikacije objasniti prava i obveze građana EU-a te uvjete i ograničenja u okviru prava EU-a, kao i rješavanje pitanja koja su pokrenule neke države članice i koja izazivaju zabrinutosti. Komunikacijom se utvrđuje pet mjera kojima će se pomoći državama članicama i njihovim lokalnim vlastima da primjenjuju pravo EU-a i iskoriste puni potencijal njegovih alata. Time se podrazumijeva i potpuno korištenje strukturnih i investicijskih fondova EU-a.

1.2. Tko su mobilni građani EU-a?

Krajem 2012. 14,1 milijun građana EU-a boravio je u drugoj državi članici (2,8 % ukupnog stanovništva). Taj je udio manji od udjela državljana trećih zemalja (4 %). Počevši s otprilike 1,6 % ukupnog stanovništva krajem 2004. udio mobilnih građana EU-a popeo se četiri godine kasnije na 2,4 % (kraj 2008.), a onda se povećavao nešto sporije (na 2,8 % krajem 2012.⁷) zbog gospodarske recesije i postupnog smanjenja mogućnosti za mobilnost u državama članicama u srednjem i istočnom dijelu EU-a⁸.

Građani EU-a slobodu kretanja najviše koriste zbog posla⁹, a nakon toga iz obiteljskih razloga¹⁰. Od svih građana EU-a koji su 2012. boravili u drugoj državi članici (mobilni građani EU-a) njih više od tri četvrtine (78 %) bili su radno sposobni (15 – 64 godina) u usporedbi s 66 % radno sposobnih stanovnika dotične države članice. Stopa zaposlenosti mobilnih građana EU-a (67,7 %) bila je u prosjeku veća od stope zaposlenosti domaćeg stanovništva (64,4 %).

Mobilni građani EU-a koji nisu zaposleni¹¹ čine samo mali dio ukupnog broja mobilnih građana EU-a¹². Njih 64 % radilo je prije u zemlji u kojoj su boravili¹³. Njih 79 % živi u

⁷ Europska komisija, procjene GU-a za zapošljavanje utemeljene na statističkim podacima o migraciji iz Eurostata i istraživanju o radnoj snazi EU-a (LFS).

⁸ Europska komisija, Tromjesečni pregled stanja zapošljavanja i socijalne situacije u EU-u, lipanj 2013., str. 42. – 43. utemeljen na podacima Eurostata i istraživanju o radnoj snazi EU-a.

⁹ ICF GHK Milieu: *Činjenična analiza utjecaja na sustave socijalne sigurnosti država članica prava neaktivnih migranata unutar EU-a na posebne novčane naknade za koje ne plaćaju doprinose te na zdravstvenu zaštitu dobivenu na temelju boravišta*, poglavlje 4. str. 61, <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=10972&langId=en>.

¹⁰ Eurostat, Istraživanje o radnoj snazi EU-a, modul iz 2008. o položaju migranata na tržištu rada, tablica na internetu: Ifso_08cobr.

¹¹ To su obično studenti, umirovljenici, osobe u potrazi za poslom i neaktivni članovi obitelji.

¹² Prethodno navedeno izvješće ICF GHK Milieu, poglavlje 3., str. 16. utemeljeno na podacima Eurostata i istraživanju o radnoj snazi EU-a.

¹³ Prethodno navedeno izvješće ICF GHK Milieu, poglavlje 3., str. 25. utemeljeno na podacima Eurostata i istraživanju o radnoj snazi EU-a.

kućanstvu s najmanje jednom zaposlenom osobom.¹⁴ Ukupna stopa neaktivnih građana među mobilnim građanima unutar EU-a smanjila se između 2005. i 2012.¹⁵

1.3. Utjecaj mobilnih građana EU-a na sustave socijalne skrbi u državama članicama domaćinima

Postoji veća vjerojatnost zaposlenosti mobilnih građana EU-a od građana zemlje domaćina¹⁶. Mobilni građani potiču bolje funkcioniranje gospodarstva u zemlji domaćinu jer pomažu u rješavanju problema nedostatka kvalificirane radne snage i problema uskih grla na tržištu rada.¹⁷ U većini država članica mobilni građani EU-a pridonose sustavima socijalne skrbi države domaćina — porez i doprinosi socijalnog osiguranja veći su od naknada koje primaju. Mobilni građani EU-a pridonose i plaćanju troškova javnih usluga kojima se koriste u državi domaćinu¹⁸. Stoga ne mogu predstavljati teret sustavima socijalne skrbi u državama domaćinima. To je potvrđeno nedavno provedenim studijama¹⁹. To isto je potkrijepljeno i nedavnim podacima koje su države članice dostavile Komisiji, a koji pokazuju da mobilni građani EU-a ne koriste naknade iz sustava socijalne skrbi više od građana države domaćina^{20,21}.

U istraživanju EU-a o dohotku i životnim uvjetima potvrđeno je da u većini država EU-a mobilni građani imaju jednake ili manje mogućnosti dobivanja socijalnih naknada od državljana te zemlje.

Na temelju njihove životne dobi i radnog statusa mobilni građani EU-a kada primaju socijalne naknade u pravilu ih više primaju zbog nezaposlenosti i na temelju obiteljskih naknada, nego zbog starosti, bolesti ili invaliditeta. No, oni predstavljaju samo mali dio primatelja takvih

¹⁴ Prethodno navedeno izvješće ICF GHK Milieu, str. 24. utemeljeno na podacima Eurostata i istraživanju o radnoj snazi EU-a.

¹⁵ Eurostat, istraživanje o radnoj snazi EU-a. Udio mobilnih građana EU-a (15 godina i starijih) koji su ekonomski neaktivni smanjio se s 34,1 % u 2005. na 30,7 % u 2012. (Eurostat, istraživanje o radnoj snazi EU-a).

¹⁶ Eurostat, istraživanje o radnoj snazi EU-a.

¹⁷ Zapošljavanje i socijalni razvoj u Europi 2011. , mobilnost radne snage unutar EU-a i utjecaj proširenja, str. 268 – 276.

¹⁸ Dustmann et al., *Assessing the Fiscal Costs and Benefits of A8 Migration to the UK*, <http://ideas.repec.org/p/crm/wpaper/0918.html>; Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), *Fiscal Impact of Migration*, u *International Migration Outlook 2013*. OECD-a, <http://www.oecd.org/els/mig/imo2013.htm>.

¹⁹ OECD, *Fiscal Impact of Migration*, u *International Migration Outlook 2013*. OECD-a, <http://www.oecd.org/els/mig/imo2013.htm>; prethodno navedeno izvješće ICF GHK Milieu; Dustmann et al., *Assessing the Fiscal Costs and Benefits of A8 Migration to the UK*, <http://ideas.repec.org/p/crm/wpaper/0918.html>; CEPS, *Social Benefits and Migration, A contested relationship and policy challenge in the EU* (poglavlja 1. i 7.); *EU Labor Markets After Post-Enlargement Migration*, Martin Kahanec, Klaus F. Zimmermann (eds.), Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2010; Ian Preston, *The Effect of Immigration on Public Finances*, Centar za istraživanje i analizu migracija, 2013., http://www.cream-migration.org/publ_uploads/CDP_23_13.pdf.

²⁰ Dokazi koje je prikupila Administrativna komisija za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti upućuju na činjenične i pravne poteškoće u primjeni koordinacijskih odredbi i dodjeli naknada na osnovi boravaka financiranih iz poreza neaktivnim osobama. Međutim, ne postoje dokazi o većoj raširenosti prijevvara.

²¹ Vidi Prilog o statistikama, prikaz 2. Na zahtjev Vijeća Komisija je zatražila od država članica u lipnju 2013. da dostave, inter alia, podatke o mobilnim građanima EU-a koji su zatražili ili dobili socijalne naknade. Od 21 države koja je odgovorila Austrija, Belgija, Hrvatska, Mađarska, Poljska, Švedska i Ujedinjena Kraljevina nisu bile u mogućnosti dostaviti te podatke. Litva je dostavila podatke o izvezenim naknadama socijalne skrbi. Podaci iz ostalih 13 država odnose se na različite naknade te nisu usporedivi, stoga su za svaku državu grafički prikazani u kružnim dijagramima .

naknada što je u skladu s njihovim niskim udjelom u ukupnom stanovništvu u većini država članica.

Nadalje, podaci pokazuju da građani EU-a čine vrlo mali postotak primatelja posebnih nedoprinosnih naknada, a to su nakande koje istodobno imaju obilježja socijalne sigurnosti i socijalne pomoći: manje od 1 % svih korisnika (koji su građani EU-a) u šest država (Austrija, Bugarska, Estonija, Grčka, Malta i Portugal), između 1 % i 5 % u pet drugih država (Njemačka, Finska, Francuska, Nizozemska i Švedska) te više od 5 % u Belgiji i Irskoj (s time da su podaci za Irsku procjena na temelju podnesenih zahtjeva)²².

U nedavnim studijama²³ donesen je zaključak da ne postoji statistička povezanost između velikodušnosti sustava socijalne skrbi i priljeva mobilnih građana EU-a.

²² Prethodno navedeno izvješće ICF GHK Milieu, , poglavlje 5., str. 84.

²³ Vidi na primjer pregled literature u izvješću ICF-GHK Milieu i u CEPS, *Social benefits and migration, A contested relationship and policy challenge in the EU*.

2. Prava i obveze građana Unije u skladu s pravom EU-a

Pravo na slobodu kretanja te socijalnu pomoć i naknade iz socijalne sigurnosti podliježu sukladno pravu EU-a određenim uvjetima, no države članice mogu primjenjivati povoljnije uvjete od tih. Cilj je prava EU-a olakšati prekograničnu mobilnost radi uzajamne koristi za obje strane, i mobilne građane EU-a i one koji ostaju u svojoj zemlji.

Uvjeti i ograničenja prava građana EU-a na slobodno kretanje i boravak unutar EU-a utvrđeni su u Direktivi 2004/38/EZ („Direktiva”)²⁴. Posebna prava radnika utvrđena su u Uredbi (EU) br. 492/2011²⁵. Prava socijalne sigurnosti mobilnih građana EU-a utvrđena su na razini EU-a uredbama (EU) br. 883/2004 i 987/2009 („uredbе”)^{26, 27}.

2.1. Tko ima pravo na slobodno kretanje?

Prva tri mjeseca svaki građanin EU-a ima pravo boravka na području druge države EU-a bez ikakvih uvjeta ili formalnosti osim posjedovanja važeće osobne iskaznice ili putovnice²⁸.

Nakon prva tri mjeseca građani EU-a moraju ispuniti određene uvjete, ovisno o njihovu statusu u državi domaćinu, kako bi stekli pravo boravka. Studenti i ostale ekonomski neaktivne osobe, primjerice umirovljenici, i njihove obitelji imaju pravo boravka dulje od tri mjeseca samo ako imaju sveobuhvatno zdravstveno osiguranje i dostatna financijska sredstva za sebe i svoje obitelji kako ne bi postali opterećenje za sustav socijalne pomoći države članice domaćina. Osobe koje traže posao mogu boraviti do šest mjeseci bez uvjeta, a i duže ako dokažu da imaju stvarnu priliku pronaći posao²⁹.

Nakon pet godina građani EU-a i njihove obitelji stječu pravo trajnog boravišta³⁰.

2.2. Tko ima pravo na socijalnu pomoć?

Socijalne pomoći obično su nakande koja država članica dodjeljuje osobama koje nemaju dovoljno sredstava za svoje osnovne potrebe.

Mobilni građani EU-a i njihove obitelji imaju od početka svoga boravišta prava na istu socijalnu pomoć kao i državljani zemlje u kojoj borave³¹. Ostali građani EU-a koji zakonito borave u drugoj državi članici EU-a moraju se tretirati jednako kao državljani te zemlje³², no postoje mehanizmi radi zaštite država članica domaćina od neprimjerenog financijskog tereta.

²⁴ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, SL L 158, 30.4.2004., str. 77.

²⁵ Uredba (EZ) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji, SL L 141, 27.5.2011., str. 1.

²⁶ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, SL L 166, 30.4.2004., str. 1.; Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, SL L 284, 30.10.2009., str. 1.

²⁷ Posebne odredbe o pravima pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi obuhvaćene su Direktivom 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi, SL L 88, 4.4.2011., str. 1.

²⁸ Članak 6. Direktive.

²⁹ Uvodna izjava 9. članak 7. i članak 14. stavak 4. točka (b) Direktive.

³⁰ Članak 16. Direktive.

³¹ Članak 7. stavak 2. Uredbe (EU) br. 492/2011, prethodno navedene.

³² Članak 24. Direktive.

Tijekom prva tri mjeseca boravišta država članica domaćin nije obvezna u okviru prava EU-a dodijeliti socijalnu pomoć ekonomski neaktivnim građanima EU-a. Jednako tako nije obvezna dodijeliti socijalnu pomoć osobama koje prvi put traže posao³³.

Za naredno razdoblje boravišta u trajanju do pet godina građani EU-a u pravilu nemaju pravo na socijalne pomoći jer kako bi stekli pravo boravišta morali su nacionalnim tijelima dokazati da imaju dovoljno sredstava koja su indikativno jednaka ili veća od praga primanja za koje se dodjeljuje socijalna pomoć³⁴.

Ako neaktivni građanin EU-a ipak podnese zahtjev za socijalnu pomoć, primjerice zato što mu se ekonomsko stanje tijekom vremena promijenilo, njegov se zahtjev procjenjuje u odnosu na pravo jednakog postupanja. U posebnim slučajevima zahtjev za socijalnu pomoć može izazvati opravdanu sumnju nacionalnih tijela da je osoba postala neprimjeren teret sustavu socijalne pomoći³⁵.

U tom kontekstu država članica može dodijeliti socijalnu pomoć ili posebne nedoprinosne naknade³⁶ građaninu EU-a iz druge države članice pod uvjetom da građanin ispunjava uvjete za dobivanje zakonskog prava boravišta za razdoblje dulje od tri mjeseca³⁷. Međutim, države članice ne mogu te naknade automatski uskratiti neaktivnim građanima EU-a niti mogu automatski smatrati da takvi građani nemaju dostatna sredstva, a time ni pravo na boravište³⁸. Stoga bi tijela trebala ocijeniti pojedinačni slučaj uzimajući u obzir niz čimbenika, primjerice iznos, trajanje, privremeni karakter poteškoće ili ukupno opterećenje nacionalnog sustava socijalne pomoći³⁹. Ako na toj osnovi nadležna tijela zaključe da su dotične osobe postale neprimjeren teret, mogu ukinuti njihovo pravo boravišta⁴⁰.

Nakon pet godina zakonitog boravišta građani EU-a imaju pravo na socijalnu pomoć isto kao i državljani države članice domaćina.

2.3. Tko ima pravo na naknade iz sustava socijalne sigurnosti?

Uredbama se osigurava da mobilni građani EU-a ne izgube dodijeljena im prava prilikom selidbe unutar EU-a. Uobičajene naknade iz sustava socijalne sigurnosti obuhvaćaju starosnu mirovinu, obiteljsku mirovinu, naknade za invalidnost, naknade za slučaj bolesti, potpore nakon rođenja djeteta, naknade za slučaj nezaposlenosti, obiteljske naknade ili zdravstvenu zaštitu.

Zaposlene ili samozaposlene radnike i članove njihove obitelji sustav socijalne sigurnosti zemlje domaćina štiti pod jednakim uvjetima kao i državljane te zemlje zato što putem doprinosa i poreza pridonose javnim fondovima iz kojih se financiraju naknade kao i drugi radnici koji su državljani te zemlje.

Međutim, na razini EU-a ne postoji usklađenost na tom području. Zakonima države domaćina utvrđeno je koje naknade postoje, pod kojim se uvjetima dodjeljuju, na koje se razdoblje i u

³³ Naknade financijske prirode, neovisno o njihovom statusu u okviru nacionalnog prava, namijenjene olakšavanju pristupa tržištu rada države članice domaćina ne mogu se smatrati „socijalnom pomoći” u smislu članka 24. stavka 2. Direktive: Spojeni predmeti C-22/08 i C-23/08 *Vatsouras i Koupatantze*, stavak 45.

³⁴ Članak 8. stavak 4. Direktive.

³⁵ Članak 14. stavak 2. Direktive.

³⁶ Obuhvaćeno Uredbom 883/2004, vidi poglavlje 1.3. prethodno navedeno, predmet C-140/12 *Brey*.

³⁷ Predmet C-140/12 *Brey*, stavci 38. and 42.

³⁸ Članak 14. stavak 3. Direktive.

³⁹ Članak 15. Direktive i predmet C-140/12 *Brey*, stavak 72.

⁴⁰ Članak 14. stavak 1. Direktive.

kojem iznosu dodjeljuju. Pravo na naknadu stoga se razlikuje među pojedinim državama članicama.

Država zaposlenja mora osigurati socijalno osiguranje, a u slučaju neaktivnih građana EU-a to je država boravka.

Može postojati samo jedno mjesto boravišta u smislu koordinacijskih odredbi, a to je ujedno i središte interesa dotične osobe (država članica 'uobičajenog boravišta'). Ekonomski neaktivne osobe mogu naknade iz socijalnog osiguranja dobiti samo kada prođu strogi test o uobičajenom boravištu kojim će dokazati da postoji istinska povezanost s dotičnom državom članicom. Tim je testom obuhvaćena sveukupna procjena individualne situacije podnositelja zahtjeva u skladu sa strogim kriterijima (trajanje boravišta, motivacija, obiteljska situacija i namjera)⁴¹. Osobe koje se privremeno presele u drugu zemlju i zadrže prijašnje boravište u svojoj zemlji podrijetla uglavnom ne mijenjaju uobičajeno boravište.

3. Uvjeti i ograničenja u skladu s pravom EU-a

Pravo EU-a sadržava niz snažnih zaštitnih mjera koje služe kao pomoć državama članicama u borbi protiv zlouporabe i prijevare. Države članice odgovorne su za potpunu primjenu tih zaštitnih mjera. Komisija podržava njihove napore.

3.1. Borba protiv zlouporabe i prijevare sukladno Direktivi

Za potrebe Direktive, zlouporaba i prijevara mogu se definirati⁴² kako slijedi.

- *Prijevara*: namjerna obmana smišljena kako bi se steklo pravo na slobodno kretanje te pravo boravišta sukladno pravu EU-a. Česti slučajevi su krivotvorenje identifikacijskih ili boravišnih isprava ili lažno predstavljanje materijalnih činjenica u pogledu uvjeta koji su povezani s pravom boravišta, poput lažnog predstavljanja o posjedovanju dostatnih sredstava ili o tome da je osoba samozaposlena.
- *Zlouporaba*: prijetvorno postupanje s isključivim ciljem stjecanja prava na slobodno kretanje te prava boravišta sukladno pravu EU-a koje, premda formalno ispunjuje uvjete utvrđene pravilima EU-a, nije u skladu sa svrhom tih pravila.?

Tipični su primjeri zlouporabe fiktivni brakovi. Iz podataka koje su dostavile države članice o broju utvrđenih fiktivnih brakova⁴³ vidljivo je da ovaj fenomen postoji, ali se njegovi razmjeri

⁴¹ Vidi predmete C-76/76 *Di Paolo*, C-102/91 *Knoch* i C-90/97 *Swaddling*.

⁴² COM(2009) 313, odjeljak 4.1.

⁴³ Nakon zahtjeva Vijeća Komisija je zatražila od država članica da dostave informacije o zlouporabi slobode kretanja sklapanjem fiktivnih brakova. 12 država članica dostavilo je statističke podatke o **utvrđenim** slučajevima. U razdoblju 2010. – 2012., u Cipru su zabilježena 174 takva braka, a u Portugalu 144; u istom razdoblju Poljska je odbila 2 (od ukupno 391) zahtjeva za izdavanje dozvole boravišta na tim osnovama; u Češkoj Republici zabilježen je 51 takav brak u 2012. te 22 u razdoblju između siječnja i srpnja 2013.; u 2012. u Danskoj je utvrđeno 8 fiktivnih brakova, a Finska je odbila 10 (od ukupno 650) zahtjeva za izdavanje vize na tim osnovama; u razdoblju 2012. – 2013. Švedska je odbila pravo boravka u 30 slučajeva zbog razloga povezanih s fiktivnim brakovima i krivotvorenjem isprava (od 26 546 zahtjeva za dozvolu boravka); u Nizozemskoj je utvrđeno 368 fiktivnih brakova (od 550 brakova istraženih unutar tri pilot projekta) od 2007.; u Irskoj je zabilježeno 9 fiktivnih brakova u 2010.; u razdoblju između svibnja i listopada 2011. Ujedinjena Kraljevina je, na temelju problema povezanih s autentičnošću brakova, odbila 76 zahtjeva za obiteljske dozvole za EGP (od 256 slučajeva u kojima se sumnjalo na zlouporabu te koji predstavljaju otprilike 2 % zahtjeva zaprimljenih u tom razdoblju); konačno, Estonija i Rumunjska navele su da kod njih nisu utvrđeni fiktivni brakovi, u Estoniji u razdoblju siječanj 2011. – srpanj 2013., a u Rumunjskoj od siječnja 2007. U dva slučaja, dostavljeni su podaci o **sumnji** na fiktivne brakove: Ujedinjena Kraljevina: izvješća matičara o 934 (2010.), 1 741 (2011.) i 1 891 (2012.) sumnjiva slučaja. Njemačka: izvješća o trenutačno 250 sumnjiva

znatno razlikuju među državama članicama. Unatoč niskim brojkama, utjecaj organiziranog kriminala zabrinjavajući je faktor. Prema Europolu⁴⁴, unutar nekih mreža organiziranog kriminala dogovaraju se fiktivni brakovi između državljana trećih zemalja i mobilnih građana EU-a kako bi se stanovnicima trećih zemalja omogućio ulazak te legalni boravak u EU-u. U tom području, Europol i Eurojust mogu pružiti pomoć i potporu nacionalnim tijelima, osobito u slučajevima povezanim s trgovinom ljudima.

3.2. Ograničenja slobode kretanja sukladno Direktivi zbog očuvanja javnog reda

U skladu s pravilima EU-a o slobodnom kretanju državama članicama dopušta se poduzimanje učinkovitih mjera u svrhu borbe protiv zlouporabe i prijevare ograničavanjem prava dodijeljenih Direktivom, osobito odbijanjem ili ukidanjem tih prava.

Svaka mjera kojom se ograničava sloboda kretanja može se opravdati samo ako se njome poštuje načelo proporcionalnosti. Ovo načelo⁴⁵, koje se temelji izravno na Ugovoru, vrijedi za sve temeljne slobode te se u skladu s tim odražava u Direktivi⁴⁶. Nikada se ne smiju nametnuti ograničenja za potrebe opće prevencije, poput protjerivanja ili zabrana ponovnog ulaska u državu za sve osobe u danoj situaciji, a da nisu uzeti u obzir proporcionalnost, osobne okolnosti i težina prekršaja.

Oblik izricanja takvih ograničenja ovisi o svakoj državi članici, ali ona obično podrazumijevaju:

- Zabranu ulaska ili protjerivanje osobe zbog očuvanja javnog reda ili javne sigurnosti. Pojmovi „javni red” i „javna sigurnost” određeni su u državama članicama u skladu s nacionalnim potrebama. Međutim, ti pojmovi moraju se strogo tumačiti⁴⁷ te pretpostavljati prisutnu, istinsku te dovoljno ozbiljnu prijetnju jednom od temeljnih interesa društva⁴⁸. U izvanrednim okolnostima, trajni sitni kriminalitet može predstavljati prijetnju javnom redu, unatoč činjenici da bilo koji zločin/prekršaj, promatran zasebno, ne može predstavljati dovoljno ozbiljnu prijetnju. Međutim, postojanje višestrukih osuda nije samo po sebi dovoljno da predstavlja ozbiljnu prijetnju javnom redu. Nacionalna tijela moraju dokazati da osobno ponašanje pojedinca predstavlja prijetnju javnom redu⁴⁹. Nadalje, ponašanje koje država članica smatra prihvatljivim za svoje državljane ne može rezultirati restriktivnim mjerama⁵⁰. Restriktivne mjere ne mogu se poduzeti zbog opće prevencije⁵¹ ili u gospodarske svrhe⁵².

slučaja u svim *Länder*; 167 (savezna pokrajina Hessen), 43 (Berlin) i 71 (München) sumnjivi slučaj u 2012.

⁴⁴ *Ocjena o prijetnji teškog i organiziranog kriminala u EU-u iz 2013.*, Odjeljak 1.9, <https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/socta2013.pdf>; *Ocjena o prijetnji teškog i organiziranog kriminala u EU-u iz 2011.*, Poglavlje o olakšanoj nezakonitoj migraciji, <https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/publications/octa2011.pdf>

⁴⁵ Predmeti C-55/94 *Gebhard*, stavak 37., i C-100/01 *Olazabal*, stavak 43.

⁴⁶ Uvodna izjava 16. i članci 15. stavak 1., 15. stavak 3. i 27. stavak 2.

⁴⁷ Predmeti 41/74 *Van Duyn*, stavak 18., C-348/09 *P. I.*, stavak 23., i C-434/10 *Aladzhov*, stavak 34.

⁴⁸ Članak 27. stavak 1. Direktive i predmeti 30/77 *Bouchereau*, stavak 35., i C-348/09 *P. I.*, stavak 34.

⁴⁹ Predmet C-349/06 *Polat*, stavak 39.; Komunikacija o smjernicama za bolji prijenos i provedbu Direktive 2004/38/EZ, COM(2009) 313, kraj odjeljka 3.2.

⁵⁰ Spojeni predmeti 115/81 i 116/81 *Adoui and Cornouaille*, stavak 8., i predmet C-268/99 *Jany*, stavak 61.

⁵¹ Odražava se u članku 28. stavku 1. Direktive i predmetu 67/74 *Bonsignore*, stavku 6.

⁵² Predmeti C-434/10 *Aladzhov*, stavci 29. i 30., i C-249/11 *Byankov*, stavci 35. i 36.

- Zabrane ponovnog ulaska⁵³ u državu mogu se izreći zajedno s odlukom o protjerivanju samo u teškim slučajevima gdje je vidljivo da će počinitelj u budućnosti i dalje predstavljati prijetnju javnom redu. One ne mogu uslijediti automatski nakon osuđujuće presude za kazneno djelo⁵⁴.

Osobe na koje se zabrana ponovnog ulaska u državu odnosi mogu nakon razumnog vremenskog razdoblja podnijeti zahtjev za ukidanje zabrane⁵⁵.

U slučajevima kada se pravo na slobodno kretanje zloupotrebljava ili je ono stečeno na prijevare, o ozbiljnosti prekršaja ovisit će hoće li se osoba smatrati ozbiljnom prijetnjom javnom redu, čime se može opravdati protjerivanje i u nekim slučajevima zabrana ponovnog ulaska.

3.3. Borba protiv prijevare i pogrešaka u području koordinacije socijalne sigurnosti

Za potrebe koordinacije socijalne sigurnosti, prijevare i pogreška definiraju se kako slijedi.

- *Prijevare u sustavu socijalne sigurnosti*: bilo koje djelovanje ili nedjelovanje, radi stjecanja ili ostvarenja naknade socijalne sigurnosti ili izbjegavanja obveza plaćanja doprinosa za socijalnu sigurnost, protivno zakonu države članice⁵⁶.
- *Pogreška*: nenamjerna pogreška ili propust službenika ili građana⁵⁷.

Komisija podupire države članice u njihovim naporima u borbi protiv prijevare i pogrešaka u području socijalne sigurnosti. U okviru Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti djeluje dobro uspostavljen sustav za poboljšanje suradnje među državama članicama. Unutar tog okvira države članice uspostavile su mrežu kontaktnih točaka za poboljšanje njihove suradnje i dostavljanje godišnjih izvješća o prijevarama i pogreškama.

Prijevare u sustavu socijalne sigurnosti može biti podložna sankcijama — kaznenim ili administrativnim — i unutar pravnih sustava država članica. Prijevare u sustavu socijalne sigurnosti sama po sebi ne znači nužno zloporabu ili prijevaru koja se odnosi na slobodno kretanje u smislu članka 35. Direktive. Međutim, kada mobilni građanin EU-a sa zakonitim boravištem na prijevaru ostvari korist na temelju lažnih izjava, sukladno općim pravilima Direktive moguće je tu osobu protjerati ili joj izreći zabranu ponovnog ulaska ako se građanin EU-a može smatrati ozbiljnom prijetnjom javnom redu, u skladu s gore navedenim načelom proporcionalnosti.

4. Socijalno uključivanje

Neke države članice izvješćuju o složenim situacijama u nekim njihovim gradovima. Osobito, čak i ako se to tiče samo manjine mobilnih građana EU-a, slabi izgledi za zapošljavanje i ostale teške situacije mogu stvoriti dodatni pritisak u manje razvijenim područjima, posebno u pogledu lokalnih službi kao što su školstvo, zdravstvo i stanovanje. Beskućništvo je

⁵³ U ovoj komunikaciji izraz „zabrana ponovnog ulaska” odnosi se na „odluke o protjerivanju” sukladno članku 32. Direktive.

⁵⁴ Predmet C-348/96 *Calfa*, stavci 27. i 28.

⁵⁵ Članak 32. stavak 1. Direktive i spojeni predmeti 115/81 i 116/81 *Adoui and Cornuaille*, stavak 12.

⁵⁶ Dio A, Odjeljak 2(a) Rezolucije Vijeća od 22. travnja 1999., SL C 125, 6.5.1999., str. 1.

⁵⁷ Odluka br. H5 Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti od 18. ožujka 2010. u pogledu suradnje u borbi protiv prijevare i pogrešaka u okviru Uredbe Vijeća (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, SL L 149, 8.6.2010., str. 5.

evidentirano kao rastući fenomen koji, unatoč tome što je mali u apsolutnim brojevima, daje razlog za zabrinutost te je snažan izraz socijalne isključenosti⁵⁸.

U okviru politika socijalnog uključivanja naglasak se stavlja na prepreke s kojima se građani suočavaju u pristupu obrazovanju, zapošljavanju, financijskim uslugama, obiteljskim naknadama te naknadama za djecu. Komisija nastavlja podupirati države članice u provedbi integriranih aktivnih strategija za uključivanje⁵⁹, koje mogu imati pozitivnu ulogu u uključivanju mobilnih građana EU-a u novo društvo.

Financiranje EU-a namijenjeno socijalnom uključivanju osmišljeno je za pomoć u ovom kontekstu. Države članice mogu koristiti sredstva iz Europskoga socijalnog fonda (ESF) pri izradi vlastitih programa namijenjenih potpori tijelima lokalne vlasti koja se suočavaju s izazovom marginaliziranja građana na njihovu državnom području, bilo da su oni državljani tih država ili građani koji dolaze iz drugih država članica EU-a. Iz proračuna ESF-a dodijeljeno je 12.9 milijardi EUR za socijalno uključivanje u razdoblju 2007. – 2013. Mobilni građani EU-a mogu profitirati i od drugih djelovanja u okviru ESF-a poput cjeloživotnog učenja, pomoći u pristupu zapošljavanju i jačanja kapaciteta dionika. U razdoblju 2007. – 2013. omogućen je ukupan iznos od 17.8 milijardi EUR za socijalnu infrastrukturu iz Europskoga fonda za regionalni razvoj (ERDF), kojim se podupire stanovanje, ulaganja u obrazovanje, zdravlje i briga o djeci. Države članice pozvane su da iskoriste mogućnosti koje se nude u okviru ESF-a i ERDF-a kako bi se u programskom razdoblju 2014. – 2020. nastavilo podupirati aktivnosti koje se odnose na socijalno uključivanje.

Komisija je predložila uspostavljanje Fonda za europsku pomoć najugroženijima (FEAD) za razdoblje 2014. – 2020. Cilj je fonda ublažiti najteže oblike siromaštva pružajući nefinancijsku pomoć najugroženijim osobama, baveći se problemom nedostatka hrane, posljedica beskućništva i materijalnom deprivacijom djece.

5. Pet mjera

Kako bi pomogla nacionalnim tijelima i tijelima lokalne vlasti u učinkovitoj primjeni pravila EU-a o slobodnom kretanju te korištenju dostupnih sredstava tamo gdje su potrebna, Komisija predstavlja pet konkretnih mjera koje provodi zajedno s državama članicama:

1. Pomaganje državama članicama u borbi protiv fiktivnih brakova

Komisija će nadležnim tijelima pomoći u provedbi pravila EU-a koja im omogućuju suzbijanje potencijalnih zlouporaba prava na slobodno kretanje izradom priručnika o fiktivnim brakovima.

Tim priručnikom, koji se izrađuje u suradnji s državama članicama, nacionalnim tijelima pružit će se jasniji uvid u pogledu pravnog okvira unutar kojeg oni mogu djelovati kada istražuju sumnjive slučajeve ili odlučuju o tome hoće li povući ili uskratiti pravo na slobodno kretanje na osnovi fiktivnog braka. Ovo bi im trebalo pomoći pri rješavanju takvih slučajeva

⁵⁸ Vidi radni dokument službi Komisije *Suzbijanje beskućništva u Europskoj uniji*, SWD (2013)42 završna verzija, priložen uz Komunikaciju Komisije od 20. veljače 2013. *Ususret socijalnom ulaganju za rast i koheziju — uključujući provedbu Europskog socijalnog fonda 2014. – 2020.*, COM(2013) 83 završna verzija.

⁵⁹ Komunikacija Komisije od 3. listopada 2008. o preporuci o aktivnom uključivanju osoba isključenih s tržišta rada, COM(2008) 639 završna verzija; Komunikacija Komisije od 20. veljače 2013. *Ususret socijalnom ulaganju za rast i koheziju — uključujući provedbu Europskog socijalnog fonda 2014. – 2020.*, gore navedena; Komunikacija Komisije od 5. travnja 2011. *Okvir EU-a za nacionalne strategije integracije Roma do 2020.*, COM(2011) 173 završna verzija.

zlouporabe a da se pritom ne ugrožava osnovni cilj zaštitnih mjera te olakšava slobodno kretanje građana EU-a i članova njihovih obitelji koji koriste pravo EU-a u dobroj vjeri.

2. Pomaganje nadležnim tijelima u primjeni pravila EU-a o koordinaciji socijalne sigurnosti

Komisija usko surađuje s državama članicama kako bi se poboljšala primjena pravila o koordinaciji socijalne sigurnosti. U tom kontekstu priprema se praktični vodič za pojašnjenje „testa o uobičajenom boravištu” koji se koristi u okviru pravila EU-a o socijalnoj sigurnosti.

Bliža i djelotvornija suradnja između ustanova socijalne sigurnosti ključna je za omogućavanje osobama da ostvare svoja prava u što je moguće kraćem roku i pod najboljim mogućim uvjetima, ali i za sprječavanje isplate prevelikih iznosa i neopravdanih zahtjeva?. Nadležna tijela i ustanove koje imaju svoje predstavnike u Administrativnoj komisiji usko surađuju kako bi osigurali ujednačenost, učinkovitost, razmjenu informacija i postupke potrebne za provedbu ovih odredaba. Važan alat o kojem se raspravlja jest uspostava sustava koji se temelji na elektroničkoj komunikaciji među institucijama, koji bi trebao uključivati i sigurnu elektroničku platformu za razmjenu osobnih podataka u svrhu borbe protiv prijevara i pogrešaka.

Komisija usko surađuje s državama članicama u Administrativnoj komisiji na pripremi praktičnog vodiča za pomoć u učinkovitoj primjeni Uredbe. Objavit će se na *web*-mjestu Komisije do kraja 2013.

U praktičnom vodiču pojasnit će se pojam „uobičajeno boravište” koji se koristi za potrebe Uredbi te će se njime državama članicama omogućiti korisne smjernice i pojašnjenja⁶⁰.

3. Pomaganje nadležnim tijelima u odgovaranju na izazove u pogledu socijalnog uključivanja

Komisija je predložila da se u programskom razdoblju 2014. – 2020. potroši najmanje 20 % sredstava iz ESF-a na promicanje socijalnog uključivanja i suzbijanje siromaštva u svakoj državi članici.

Komisija će nastaviti ulagati napore u cilju izgradnje kapaciteta tijela lokalne vlasti za učinkovito korištenje Europskih strukturnih i investicijskih fondova.

U novom programskom razdoblju 2014. – 2020., najmanje 20 % ukupno dodijeljenih sredstava iz ESF-a u svakoj državi članici (u odnosu na trenutanih 17 %) mora se potrošiti na promicanje socijalnog uključivanja i suzbijanje siromaštva i svih oblika diskriminacije. Osim toga, iz ESF-a moći će se financirati izgradnja kapaciteta svih dionika na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini. Matične države članice i odredišne države članice mobilnih građana EU-a dobit će političke smjernice za izradu programa socijalnog uključivanja uz potporu ESF-a. Posebna pozornost pridaje se socijalnom uključivanju osoba u nepovoljnom položaju, uključujući Rome. Komisija usko surađuje s državama članicama i potiče ih da budu ambiciozne pri rješavanju posebnih izazova u ovom području unutar sporazuma o partnerstvu, a nakon toga u svojim relevantnim operativnim programima, te da osiguraju odgovarajuća financijska sredstva. Nadalje, kako bi se riješila pitanja u pogledu kapaciteta, poput nedostatka znanja i iskustva ili administrativnog kapaciteta upravljačkih tijela, Komisija poziva države članice da razmisle o povjeravanju upravljanja i provedbe nekih dijelova svojih programa posredničkim tijelima s dokazanim iskustvom i znanjem o akterima na terenu. Usredotočujući se na područja u kojima je pomoć potrebna, Komisija, u suradnji s drugim međunarodnim organizacijama⁶¹, istražuje konkretne mjere kako bi ponudila sveobuhvatan

⁶⁰ Praktični vodič bit će ograničen na primjenu Uredbi i neće obuhvaćati primjenu Direktive.

⁶¹ Poput Norveškog fonda EGP-a, Vijeća Europe, UNDP-a, Zaklade Otvoreno društvo i Agencije EU-a za temeljna prava.

paket dodatne potpore općinama koje rade na poboljšanju uključivanja marginaliziranih zajednica, osobito Roma, na svojim područjima. Komisija također podupire suradnju europskih gradova u pogledu uključivanja Roma kroz program PROGRESS.

Osim toga, Komisija će objaviti brošure za pojedinačne države u kojima će biti predstavljeni dostupni Europski strukturni i investicijski fondovi kako bi pomogla tijelima regionalne i lokalne vlasti u pronalasku mogućnosti financiranja za njihove projekte kojima se potiče socijalno uključivanje i suzbijanje siromaštva.

4. Rješavanje potreba tijela lokalne vlasti promicanjem razmjene najbolje prakse

Komisija će pomagati tijelima lokalne vlasti pri razmjeni najbolje prakse razvijene diljem Europe u provedbi pravila o slobodnom kretanju i rješavanju izazova u području socijalnog uključivanja.

Komisija će do kraja 2013. izraditi studiju kojom će ocijeniti utjecaj slobodnog kretanja u šest većih gradova⁶² diljem Europe u kojima se provode politike u svrhu promicanja i olakšavanja slobodnog kretanja i socijalnog uključivanja mobilnih građana EU-a, poput pružanja usluga informiranja „sve na jednom mjestu“ osobama koje su tek doselile. Na temelju toga Komisija će, u suradnji s Odborom regija, u veljači 2014. organizirati prvu konferenciju s predstavnicima tijela regionalnih i lokalnih vlasti u svrhu razmijene najbolje prakse.

5. Pomaganje tijelima lokalne vlasti u primjeni pravila EU-a o slobodnom kretanju u praksi

Komisija će uspostaviti internetski modul osposobljavanja kako bi zaposlenicima tijela lokalne vlasti pomogla da u potpunosti razumiju i bolje primjenjuju prava na slobodno kretanje građana EU-a.

Komisija je predložila da se u svim državama članicama uspostave službe za pravno savjetovanje i informiranje mobilnih radnika EU-a te radi na jačanju Europske mreže službi za zapošljavanje EURES u pogledu pomoći koja se pruža tražiteljima zaposlenja i poslodavcima kako bi se postiglo da tražitelji zaposlenja pronađu odgovarajuća radna mjesta.

Kao što je navedeno u Izvješću o građanstvu EU-a za 2013⁶³, lokalne uprave imaju ključnu ulogu u provedbi prava građana na slobodno kretanje s obzirom na to da su oni često prvo sučelje za građane koji se dosele u novi grad. Iz pritužbi Komisiji vidljivo je da u određenim slučajevima dužnosnici u lokalnim upravama nisu dovoljno upoznati s pravima u području slobodnog kretanja. Komisija će do kraja 2014., u suradnji s državama članicama, razviti internetski alat za osposobljavanje (mjera 10) osmišljen u svrhu poboljšanja znanja unutar tijela lokalne vlasti o pravima građana EU-a na slobodno kretanje te pružanja pomoći tim tijelima prilikom suočavanja s nejasnoćama i složenim slučajevima.

U travnju 2013. Komisija je iznijela prijedlog Direktive o mjerama za olakšavanje ostvarivanja prava dodijeljenih mobilnim radnicima EU-a. Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da ga donesu u što je moguće kraćem roku⁶⁴. Direktivom će se osigurati da nacionalna tijela pruže mobilnim radnicima i članovima njihovih obitelji savjete i pomoć u ostvarenju njihovih prava.

⁶² Barcelona, Dublin, Hamburg, Lille, Prag i Torino.

⁶³ Izvješće Komisije *Izvješće o građanstvu EU-a za 2013.– Gradani EU-a: vaša prava, vaša budućnost*, COM(2013) 269 završna verzija, 8.5.2013.

⁶⁴ COM(2013) 236, 26.4.2013.

Također, Komisija će – u skladu s programom rada Komisije za 2013. i mjerom 2. iz Izvješća o građanstvu EU-a za 2013.⁶⁵ – iznijeti prijedlog za modernizaciju Europske mreže službi za zapošljavanje EURES, kako bi se povećala uloga i utjecaj službi za zapošljavanje na nacionalnoj razini, poboljšala koordinacija mobilnosti radne snage u EU-u te EURES razvio u pravi europski alat za posredovanje radnih mjesta i zapošljavanje.

⁶⁵ COM(2013) 269 završna verzija, 8.5.2013.

6. Zaključak

Pravo na slobodno kretanje pravo je iz Ugovora o EU-u koje građani najviše cijene te smatraju najvažnijim postignućem europske integracije. Ono je srž građanstva Unije.

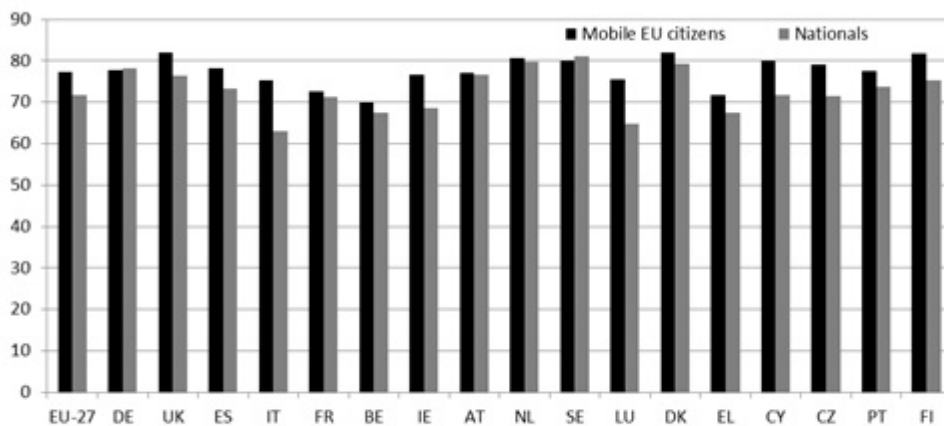
Države članice i EU dijele odgovornost u omogućavanju funkcioniranja pravila o slobodom kretanju na korist građana, rasta i zapošljavanja.

Pravilima EU-a o slobodom kretanju i pristupu socijalnoj pomoći i socijalnoj sigurnosti olakšava se ostvarivanje prava na slobodno kretanje te se štite oni koji uistinu koriste to pravo. U isto vrijeme, u njima su sadržane snažne zaštitne mjere koje se koriste kako bi se osiguralo da se prava dodijeljena građanima EU- a ne zloupotrebljavaju, da se poštuju obveze u skladu s pravom EU-a te da se programi socijalne pomoći države članice domaćina ne izlažu nepotrebnim opterećenjima. Države članice i institucije EU-a zajedno su odgovorne za podržavanje prava na slobodno kretanje, uključujući i reagiranje na percepcije javnosti koje se ne temelje na činjenicama ili gospodarskoj stvarnosti. U izvršavanju te odgovornosti nacionalna tijela mogu računati na potporu Komisije na temelju pristupa te kroz 5 mjera navedenih u ovoj Komunikaciji.

STATISTIČKI PRILOG

Prikaz 1: Stopa aktivnosti među mobilnim građanima i državljanima EU-a (dob 15-64), 2012.

Prikaz je izrađen na temelju broja radno sposobnih (dobna skupina 15-64) mobilnih građana EU-a koji borave u državi.

Izvor: Eurostat, Anketa o radnoj snazi EU-a (tablica lfsa_argan). Napomena: u prikazu su navedene samo glavne odredišne zemlje mobilnih građana EU-a. Tih 17 država članica obuhvaća 99% mobilnih građana EU-a u 2012.

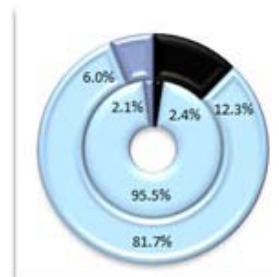
Prikaz 2: Udio primanja socijalnih naknada za mobilne građane EU-a u određenim državama članicama?

Vanjski krug: postotak mobilnih građana EU-a u usporedbi s nacionalnim stanovništvom; unutarnji krug: postotak primatelja socijalne skrbi koji su državljani i mobilni građani EU-a. Državljeni su označeni svjetloplavom, mobilni građani EU-a crnom, a državljani trećih zemalja (gdje je dostupno) ljubičastom bojom.

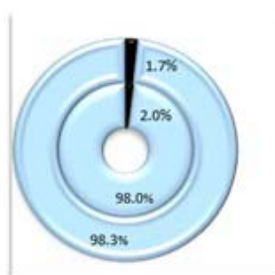
Podaci o udjelu stanovništva: migracijske statistike Eurostata za 2012., dopunjene Anketom Eurostata o radnoj snazi EU-a, nacionalnim izvorima podataka i vlastitim procjenama.

Podaci o udjelu primanja socijalnih naknada?: podatke su dostavile države članice, a prikupila ih je Komisija uz pomoć FREEMO skupine stručnjaka. Oni nisu usporedivi, i zbog nedostatka usklađenosti naknada na razini EU-a.

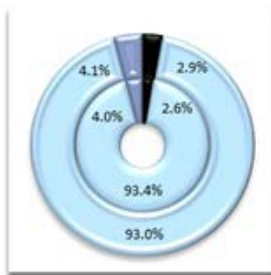
Cipar – naknada iz sustava socijalne skrbi u srpnju 2012.

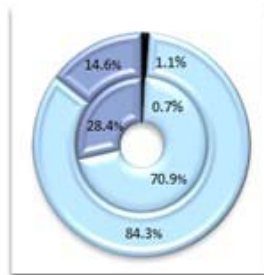
Češka Republika – socijalna skrb bez osiguranja (*nije datirano*)

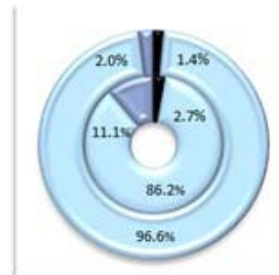
Danska – primatelji socijalne naknade ili dohodak od rada u 2012.

Estonija – socijalna skrb u 2012.

Finska – naknade za nezaposlenost u 2012.

Njemačka – socijalne naknade za tražitelje zaposlenja u 2012.

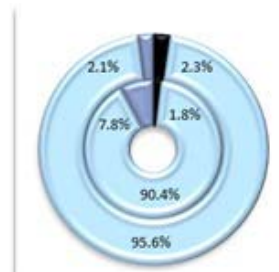
Grčka – mirovine u lipnju 2013.

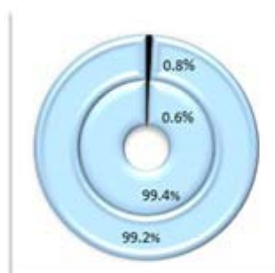
Irska – naknada za tražitelje zaposlenja, naknada za stanovanje i djecu (obitelji i djeca) u 2013.

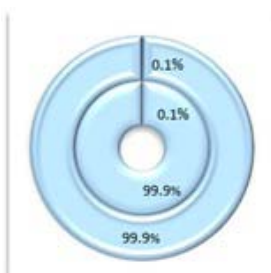
Nizozemska – socijalna skrb u 2012.

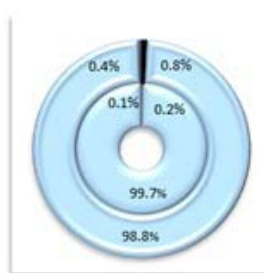
Portugal – socijalna naknada za integraciju, naknade za obitelj i potpore za osobe starije dobi

Rumunjska – socijalna skrb u lipnju 2013. (*zbirni podaci za mobilne građane EU-a i državljane trećih zemalja*)

Slovačka – socijalna skrb u svibnju 2013.

Slovenija – socijalna pomoć u kolovozu 2013.

